

Warszawa, dnia 29 lipca 2015 r.

Opinia do ustawy o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym

(druk nr 989)

I. Cel i przedmiot ustawy

Opiniowana ustawa z dnia 10 lipca 2015 r., zwana dalej także „ustawą”, zastępuje obowiązującą ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym. Ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/19/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (WEEE) (Dz. Urz. UE L 197 z 24.07. 2012, str. 38, z późn. zm.), zwanej dalej „dyrektywą 2012/19/UE”.

Należy podkreślić, że do ustawy wprowadzono znaczącą część przepisów zawartych w dotychczas obowiązującej ustawie z dnia 29 lipca 2005 r.

Ustawa określa środki służące ochronie środowiska i zdrowia ludzi przez zapobieganie niekorzystnym skutkom wytwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Wprowadzane uregulowania przyczynić się mają do zwiększenia masy zbieranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, a tym samym do osiągnięcia przez Polskę poziomów zbierania tych odpadów, ich odzysku oraz przygotowania do ponownego użycia i recyklingu. Postanowienia ustawy stosuje się do sprzętu elektrycznego i elektronicznego (zwanego dalej także „sprzętem”) i zużytego sprzętu.

W ustawie dokonano podziału grup i rodzajów sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Załącznik nr 1 do ustawy określa grupy sprzętu elektrycznego i elektronicznego stosowane od

dnia 1 stycznia 2018 r. Natomiast w załączniku nr 6 do ustawy wskazane zostały grupy sprzętu elektrycznego i elektronicznego stosowane do dnia 31 grudnia 2017 r.

Do końca 2017 r. będzie zatem funkcjonował dotychczasowy „zamknięty” wykaz sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Od 2018 r. wykaz sprzętu elektrycznego i elektronicznego objęty zakresem stosowania ustawy zostanie „otwarty”, czego konsekwencją będzie uznanie za sprzęt każdego urządzenia spełniającego definicję sprzętu w rozumieniu ustawy i niewyłączonego z zakresu jej stosowania. Terminy obowiązywania wskazanego podziału na grupy sprzętu zostały dostosowane do przepisów prawa w zakresie sprawozdawczości, gdyż zgodnie z art. 2 ust. 1 dyrektywy 2012/19/UE 10 grup sprzętu obowiązywać ma do dnia 14 sierpnia 2018 r. (okres przejściowy), a podział na 6 grup od dnia 15 sierpnia 2018 r.

Przepisy ustawy mają zastosowanie się do następujących kategorii podmiotów:

- 1) wprowadzających sprzęt;
- 2) autoryzowanych przedstawicieli;
- 3) podmiotów zbierających zużyty sprzęt, w tym zbierających zużyty sprzęt;
- 4) prowadzących zakłady przetwarzania zużytego sprzętu;
- 5) prowadzących działalność w zakresie recyklingu oraz w zakresie innych niż recykling procesów odzysku;
- 6) organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego;
- 7) użytkowników sprzętu elektrycznego i elektronicznego;
- 8) podmiotów organizujących przemieszczanie oraz dokonujących przemieszczania używanego sprzętu.

Ustawa celem prawidłowego transponowania do polskiego porządku prawnego dyrektywy 2012/19/UE, wprowadza m.in. definicje: „wprowadzającego sprzęt”, „producenta”, zawiera także regulacje w zakresie możliwości wyznaczenia – przez producenta – autoryzowanego przedstawiciela na terytorium Polski.

Określone w ustawie definicje „zakładu przetwarzania” oraz „zbierającego zużyty sprzęt”, odbiegające od dotychczasowych rozwiązań przewidzianych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, dostosowane są do stanu prawnego wynikającego ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach oraz są zgodne z faktycznie wykonywaną przez te podmioty działalnością.

Ustawa określa ponadto obowiązki związane z udostępnianiem na rynku sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Wprowadzający sprzęt może wykonywać obowiązki określone przepisami ustawy samodzielnie lub za pośrednictwem organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Organizacja przejmuje obowiązki wprowadzającego sprzęt na podstawie zawartej z nim umowy w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Dyrektywa 2012/19/UE jest oparta na zasadzie rozszerzonej odpowiedzialności producenta, czyli w przypadku terytorium Polski wprowadzającego sprzęt, który wprowadza do obrotu sprzęt elektryczny i elektroniczny lub autoryzowanego przedstawiciela. Zgodnie z tą zasadą, wprowadzający sprzęt jest nie tylko odpowiedzialny za powstające w procesie produkcyjnym odpady, ale również za odpady powstałe po zużyciu wytworzonych przez niego produktów (zużyty sprzęt). Mając na uwadze art. 12 i art. 13 dyrektywy 2012/19/UE, ustawa nakłada na wprowadzającego sprzęt:

- 1) przeznaczony dla gospodarstw domowych – obowiązek zorganizowania i sfinansowania odbierania od zbierającego zużyty sprzęt oraz przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych,
- 2) inny niż przeznaczony dla gospodarstw domowych – obowiązek zorganizowania i sfinansowania zbierania oraz przetwarzania zużytego sprzętu pochodzącego od użytkowników innych niż gospodarstwa domowe powstałego ze sprzętu, który został przez niego wprowadzony do obrotu po dniu 13 sierpnia 2005 r.

Wiąże się to z obowiązkiem osiągnięcia rocznych poziomów zbierania zużytego sprzętu, oraz poziomów odzysku oraz przygotowania do ponownego użycia i recyklingu zużytego sprzętu.

W kolejnej części przepisów ustawa określa materię związaną z zabezpieczeniem finansowym wnoszonym przez wprowadzających sprzęt. Zabezpieczenie finansowe jest wnoszone przez wprowadzających do obrotu sprzęt przeznaczony dla gospodarstw domowych, którzy samodzielnie organizują i finansują odbieranie od zbierających zużyty sprzęt oraz przetwarzanie zużytego sprzętu. Może mieć ono formę depozytu wpłacanego na odrębny rachunek bankowy marszałka województwa prowadzony w Banku Gospodarstwa Krajowego, gwarancji ubezpieczeniowej złożonej do marszałka województwa albo gwarancji bankowej złożonej do marszałka województwa. W przypadku wnoszenia zabezpieczenia finansowego w formie gwarancji ubezpieczeniowej lub gwarancji bankowej gwarantem może być wyłącznie instytucja finansowa upoważniona do gwarantowania długu celnego oraz

instytucja finansowa mająca siedzibę na terytorium państwa członkowskiego ze względu na ułatwienie dochodzenia tych należności. Marszałek województwa w terminie do dnia 30 października roku następującego po roku kalendarzowym, w którym wniesiono zabezpieczenie finansowe, będzie dokonywać jego rozliczenia. W przypadku stwierdzenia, że wprowadzający sprzęt przeznaczony dla gospodarstw domowych nie osiągnął wymaganych minimalnych rocznych poziomów zbierania zużytego sprzętu, poziomów odzysku lub przygotowania do ponownego użycia i recyklingu zużytego sprzętu oraz nie wniósł opłaty produktowej, marszałek województwa będzie orzekać, w drodze decyzji, o przeznaczeniu środków pochodzących z zabezpieczenia finansowego na poczet pokrycia tej opłaty. Jeżeli ze sprawozdania, o którym mowa w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach wynika, że wprowadzający sprzęt, który wprowadza do obrotu sprzęt przeznaczony dla gospodarstw domowych, osiągnął wymagane minimalne roczne poziomy zbierania zużytego sprzętu, poziomu odzysku lub przygotowania do ponownego użycia i recyklingu zużytego sprzętu, marszałek województwa będzie orzekać, w drodze decyzji, o zwrocie wniesionego przez niego zabezpieczenia finansowego. Jeżeli natomiast wprowadzający sprzęt wniesie zabezpieczenie finansowe w wysokości wyższej niż opłata produktowa wskazana w sprawozdaniu, o którym mowa w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, marszałek województwa będzie orzekać, w drodze decyzji, o zwrocie wniesionego przez niego zabezpieczenia finansowego w wysokości wynikającej z różnicy między środkami należnymi z zabezpieczenia finansowego a należną opłatą produktową. Ustawa jednocześnie przewiduje, że jeżeli wprowadzający sprzęt zawrze umowę z organizacją odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego po wniesieniu zabezpieczenia finansowego, marszałek województwa będzie orzekać, w drodze decyzji, o zwrocie wniesionego zabezpieczenia finansowego za rok, w którym umowa ta została zawarta.

W ustawie wprowadzono przepisy nakładające na użytkowników sprzętu elektrycznego i elektronicznego przeznaczonego dla gospodarstw domowych obowiązek przekazania zużytego sprzętu zbierającemu zużyty sprzęt lub podmiotowi uprawnionemu do zbierania zużytego sprzętu, o którym mowa w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Ponadto przepisy wskazują na obowiązki dystrybutora sprzętu elektrycznego i elektronicznego, w szczególności w zakresie zapewnienia, że można mu zwrócić zużyty sprzęt pochodzący z gospodarstw domowych, co najmniej nieodpłatnie, w miejscu dostawy tego sprzętu, o ile zużyty sprzęt jest tego samego rodzaju i pełnił te same funkcje co sprzęt dostarczony.

W ustawie określa się również podmioty, którym należy przekazać zużyty sprzęt, zasady, na jakich odbywa się jego przekazanie, oraz obowiązki dystrybutorów, prowadzącego punkt serwisowy i zbierającego zużyty sprzęt.

Ustawodawca wprowadził również normy zakazujące zbierania niekompletnego zużytego sprzętu oraz części pochodzących ze zużytego sprzętu przez zbierających zużyty sprzęt niebędących odbierającymi odpady komunalne od właścicieli nieruchomości oraz prowadzącym punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, o których mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, oraz prowadzącymi zakład przetwarzania. Ponadto wskazano, że zbieranie i transport zużytego sprzętu odbywać mają się w optymalnych warunkach dla przygotowania go do ponownego użycia, recyklingu oraz innych niż recykling procesów odzysku, w tym ograniczenia rozprzestrzeniania się niebezpiecznych substancji.

Przedmiotowy akt określa obowiązki prowadzących zakład przetwarzania, prowadzących działalność w zakresie recyklingu oraz prowadzących działalność w zakresie innych niż recykling procesów odzysku, w tym w zakresie sporządzania, przekazywania i przechowywania przez te podmioty, odpowiednio, zaświadczeń o zużytym sprzęcie, zaświadczeń potwierdzających recykling oraz zaświadczeń potwierdzających inne niż recykling procesy odzysku.

Ustawa zawiera regulacje dotyczące utworzenia organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz prowadzenia przez nią działalności gospodarczej. Organizacja odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego, zgodnie z ustawą, jest spółką akcyjną utworzoną przez producentów, wprowadzających sprzęt, a także reprezentujące ich związki pracodawców lub izby gospodarcze, w celu realizacji określonych w ustawie obowiązków wykonywanych na podstawie umów z wprowadzającymi sprzęt.

Wprowadzono nowe rozwiązanie, jakim jest obowiązek przeprowadzania corocznego audytu zewnętrznego. Audyt będzie przeprowadzany przez podmiot niezależny od audytowanego przedsiębiorcy i posiadający odpowiednie kwalifikacje.

Ustawa określa zasady ponoszenia, w tym obliczania, oraz zwalniania z obowiązku wnoszenia opłaty produktowej. Wprowadzający sprzęt, który nie wykona obowiązku osiągnięcia minimalnego rocznego poziomu zbierania zużytego sprzętu, poziomów odzysku lub przygotowania do ponownego użycia i recyklingu zużytego sprzętu, będzie obowiązany do wniesienia opłaty produktowej, obliczanej oddzielnie dla każdej grupy sprzętu w

przypadku nieosiągnięcia wymaganego poziomu zbierania, odzysku lub przygotowania do ponownego użycia i recyklingu.

Jeżeli łączna wysokość opłaty produktowej za daną grupę sprzętu nie przekroczy 50 zł, wprowadzający sprzęt nie będzie wносить opłaty. W przypadku gdy wprowadzający sprzęt, autoryzowany przedstawiciel albo organizacja odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego, pomimo ciężącego obowiązku, nie wniosą opłaty produktowej albo wniosą opłatę niższą od należnej, marszałek województwa określi, w drodze decyzji, wysokość zobowiązania z tytułu opłaty produktowej. W przypadku natomiast niewykonania tej decyzji marszałek województwa ustali, w drodze decyzji, dodatkową opłatę produktową w wysokości odpowiadającej 50% kwoty niewniesionej opłaty produktowej. Wpływy z tytułu opłat produktowych oraz dodatkowych opłat produktowych będą gromadzone na odrębnym rachunku bankowym marszałka województwa i przekazywane do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Należy jednocześnie zauważyć, że wprowadzającego sprzęt, który wprowadza do obrotu małogabarytowy sprzęt, którego żaden z zewnętrznych wymiarów nie przekracza 50 cm, o łącznej średniorocznej masie sprzętu nieprzekraczającej 100 kg, albo wielkogabarytowy sprzęt, którego którykolwiek z zewnętrznych wymiarów przekracza 50 cm, o łącznej masie sprzętu nieprzekraczającej 1000 kg – zwalnia się z opłaty produktowej.

W ustawie określa się obowiązki przedsiębiorców prowadzących działalność objętą zakresem jej regulacji w zakresie rejestracji, sprawozdawczości oraz obowiązki organów administracji publicznej. Wprowadzający sprzęt, autoryzowani przedstawiciele, zbierający zużyty sprzęt, prowadzący zakład przetwarzania, prowadzący działalność w zakresie recyklingu, prowadzący działalność w zakresie innych niż recykling procesów odzysku oraz organizacja odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego będą obowiązani do sporządzenia rocznego sprawozdania, na zasadach i w trybie określonych w dziale V rozdziale 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, oraz do wpisania się do rejestru prowadzonego na podstawie art. 49 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Zgodnie z postanowieniami ustawy wojewódzki inspektor ochrony środowiska, co najmniej raz w roku, przeprowadza kontrolę zakładu przetwarzania oraz sporządza i przekazuje Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska, w terminie do dnia 15 lutego za poprzedni rok kalendarzowy, zbiorczą informację o wynikach kontroli przeprowadzonych w poprzednim roku kalendarzowym. Kontrolę przestrzegania przez sprzedawców

detalicznych i sprzedawców hurtowych stosownych przepisów ustawy będzie sprawować Inspekcja Handlowa. Główny Inspektor Ochrony Środowiska będzie sporządzać i przekazywać co roku ministrowi właściwemu do spraw środowiska raport o funkcjonowaniu systemu gospodarki użytym sprzętem. Wdrażając postanowienia art. 16 ust. 5 dyrektywy 2012/19/UE, opiniowany akt prawny przewiduje, że minister właściwy do spraw środowiska sporządza i przekazuje Komisji Europejskiej sprawozdanie o wykonywaniu ustawy zawierające w szczególności informacje o:

- 1) masie sprzętu wprowadzonego do obrotu wraz z podaniem grupy sprzętu;
- 2) masie zużytego sprzętu poddanego odzyskowi oraz przygotowanego do ponownego użycia i poddanego recyklingowi;
- 3) masie wywiezionych z terytorium kraju odpadów powstałych ze zużytego sprzętu.

Sprawozdanie będzie przekazywane Komisji Europejskiej co trzy lata, w terminie 9 miesięcy od końca trzyletniego okresu, którego dotyczy.

W ustawie zostały również zamieszczone regulacje dotyczące przepisów karnych i administracyjnych kar pieniężnych. Ustawą zmienia się dotychczasowy reżim odpowiedzialności za naruszenie przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym. Za naruszenia przepisów, za które obecnie grozi kara grzywny, przewiduje się administracyjne kary pieniężne.

Poza wskazanymi powyżej najistotniejszymi uregulowaniami, niniejszą ustawą zmienia się następujące ustawy: ustawę z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska, ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawę z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej, ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, ustawę z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ustawę z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach, ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawę z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz ustawę z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu.

Zmiany te w przeważającej większości są konsekwencją wprowadzenia do porządku prawnego omawianej ustawy.

Ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2016 r., za wyjątkiem regulacji odnoszących się do zmiany w ustawie z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (która wejdą w życie z dniem 10 września 2015 r.), audytu zewnętrznego (która wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.) oraz grup sprzętu określonych w załączniku nr 1 do ustawy (która wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.).

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 96. posiedzeniu w dniu 10 lipca 2015 r. w efekcie rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (druk sejmowy 3244).

Pierwsze czytanie odbyło się na posiedzeniu Sejmu w dniu 8 kwietnia 2015 r. Następnie projekt został skierowany do pierwszego czytania do Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Komisja w sprawozdaniu (druk sejmowy nr 3563) zaproponowała, poza wprowadzeniem poprawek o charakterze redakcyjno-legislacyjnym poprawiających treść ustawy poprawki, które przewidywały m.in.: zwiększenie odpowiedzialności wprowadzającego sprzęt, umożliwienie ministrowi środowiska dokonania, w drodze rozporządzenia, wyboru jednej z dwóch metod obliczania rocznego poziomu zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Wprowadzona została ponadto zmiana ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej w zakresie wyłączenia stosowania jej przepisów w odniesieniu do prowadzenia kontroli dotyczących zbierających i przetwarzających zużyty sprzęt oraz prowadzących recycling i inne niż recycling procesy odzysku odpadów powstałych ze zużytego sprzętu, dokonywanej przez Inspekcję Ochrony Środowiska, marszałka województwa oraz starostę w związku z przestrzeganiem przepisów dotyczących gospodarowania zużytym sprzętem. Dostosowano także zasady przetwarzania urządzeń zawierających substancje zubożające warstwę ozonową lub fluorowane gazy cieplarniane do przepisów ustawy z dnia 15 maja 2015 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych. Zaproponowane poprawki wprowadzały ponadto obowiązek przeprowadzania przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska z udziałem przedstawiciela właściwego organu –kontroli instalacji, obiektu budowlanego lub jego części, w których ma być prowadzone przetwarzanie

odpadów, przed wydaniem zezwolenia na przetwarzanie odpadów lub pozwolenia na wytwarzanie odpadów. Zmieniono datę wejścia w życie ustawy z dnia 15 czerwca 2015 r. na dzień na 1 stycznia 2016 r.

W trakcie drugiego czytania na posiedzeniu Sejmu w dniu 8 lipca 2015 r. wniesione zostały dwie poprawki. Pierwsza z nich odnosiła się obowiązkowego wyposażenia zakładu przetwarzania, natomiast druga zakładała skreślenie rozdziału ustawy wprowadzającego obowiązkowy audyt zewnętrzny i regulującego zasady jego przeprowadzania. Poprawki te nie uzyskały akceptacji komisji

Sejm uchwalił ustawę w brzmieniu przedłożenia rządowego ze zmianami wprowadzonymi przez Komisję Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

III. Uwagi szczegółowe

1) art. 32 ust. 3:

Przepis art 32 ust. 3. zdanie drugie ustawy o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym przewiduje, że decyzji o odmowie przyjęcia gwarancji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności. Zgodnie z art. 108 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego (k.p.a.) nadanie rygoru natychmiastowej wykonalności następuje, gdy jest to niezbędne ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego albo dla zabezpieczenia gospodarstwa narodowego przed ciężkimi stratami bądź też ze względu na inny interes społeczny lub wyjątkowo ważny interes strony.

Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku z 14 października 2009 r. (Kp 4/09) podkreślił, że cechą wspólną wszystkich przypadków nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności, wskazanych w art. 108 § 1 k.p.a., jest nie tylko celowość niezwłocznego wdrożenia decyzji w życie, lecz także istnienie przeciwwskazań dla oczekiwania na rozpatrzenie odwołania. Niezwłoczność wykonania decyzji tego rodzaju oznacza, że ustawodawca uznaje, że może to nastąpić w takim wypadku, gdy nie można się obejść w danym czasie i istniejącej sytuacji bez wykonania praw lub obowiązków, o których rozstrzyga się w decyzji, ponieważ zwłoka w ich wykonaniu zagraża dobrom chronionym. Zagrożenie to musi mieć realny charakter, a nie może być tylko teoretycznie prawdopodobne. Organ administracyjny działa wobec tego w sytuacji, która ma znamiona stanu nagłej konieczności administracyjnej. Rygor natychmiastowej wykonalności nadaje się określonym

decyzjom, gdy wykonanie praw lub obowiązków, o których rozstrzyga się w decyzji, jest w danym czasie konieczne, a zwłoka w ich wykonaniu zagrażałaby istotnym dobrom chronionym, przy czym art. 108 § 1 k.p.a. regulujący kwestie fakultatywnego nadawania klauzuli zawiera wyliczenie sytuacji i kryteriów przemawiających za nadaniem klauzuli.

Trybunał Konstytucyjny podkreśla, że nieuprawnione posłużenie się przez ustawodawcę obligatoryjnym rygorem natychmiastowej wykonalności, narusza art. 2 Konstytucji. Trybunał w tym samym orzeczeniu wskazuje, że kryterium pomocnym (...) dla ustawodawcy decydującego się na umieszczenie w przepisie klauzuli wykonalności decyzji z mocy prawa, winno być ustalenie, czy dolegliwość wymierzana na mocy rozstrzygnięcia organu administracji publicznej ma charakter restytucyjny, represyjny czy też egzekucyjny. Natychmiast wykonalne mogą być orzeczenia o wymierzeniu dolegliwości, na mocy których dochodzi do ustania naruszenia prawa, powodującego zagrożenia dla wartości i dóbr prawem chronionych, takich jak: zdrowie, życie, dobra materialne znacznej wartości.

W świetle powyższego należy rozważyć odstępianie od rygoru natychmiastowej wykonalności z mocy prawa decyzji o odmowie przyjęcia gwarancji.

Propozycja poprawki:

w art. 32 w ust. 3 skreśla się zdanie drugie;

- 2) art. 37 ust. 4, art. 39 pkt 2, art. 91 pkt 25 i 26 – propozycja poprawki redakcyjnej, uwzględniającej terminologię stosowaną przez ustawodawcę w innych aktach normatywnych.

Propozycja poprawki:

w art. 37 w ust. 4, w art. 39 w pkt 2 oraz w art. 91 w pkt 25 i 26 wyraz „witrynie” zastępuje się wyrazem „stronie”;

- 3) art. 52 ust. 5:

Zgodnie z art. 52 ust. 4 w przypadku wywozu odpadów powstałych ze zużytego sprzętu z terytorium kraju na terytorium państwa niebędącego państwem członkowskim w celu poddania ich recyklingowi, innym niż recykling procesom odzysku lub unieszkodliwianiu, prowadzący zakład przetwarzania jest obowiązany przekazać wprowadzającemu sprzęt pisemne oświadczenie, że recykling, inne niż recykling procesy odzysku albo

unieszkodliwianie odbywają się w instalacjach spełniających wymagania nie niższe niż określone dla instalacji eksploatowanych na terytorium kraju. Zgodnie z art. 52 ust. 5 wskazane oświadczenie składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. W przepisie tym wskazano ponadto, że naruszenie przepisu zagrożone jest karą za złożenie fałszywych oświadczeń, oraz że zawarta w oświadczeniu klauzula zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Należy podkreślić, że art. 233 Kodeksu karnego (K.k.) typizuje dwa różne przestępstwa. Pierwszym jest złożenie fałszywych zeznań (art. 233 § 1 K.k.) natomiast drugim jest złożenie fałszywego oświadczenia (art. 233 § 6 K.k.).

Ponieważ odpowiedzialnością karną zagrożone jest złożenie fałszywego oświadczenia, co znajduje swoje odzwierciedlenie w brzmieniu klauzuli zawartej w oświadczeniu, to przepis powinien odnosić się konsekwentnie do odpowiedzialności za złożenie fałszywego oświadczenia, a nie fałszywych zeznań. W związku z powyższym proponuje się wprowadzenie następującej poprawki.

Propozycja poprawki:

w art. 52 w ust. 5 użyte dwukrotnie wyrazy „fałszywych zeznań” zastępuje się wyrazami „fałszywego oświadczenia”;

4) art. 91 pkt 27:

Przepis art. 91 pkt 27 wprowadza delikt administracyjny w postaci odmowy przyjęcia nieodpłatnie zużytego sprzętu, wbrew przepisowi art. 40 ust. 1. Należy zauważyć, że co prawda prowadzący punkt serwisowy jest obowiązany do nieodpłatnego przyjęcia zużytego sprzętu, w sytuacji wskazanej w przepisie art. 40 ust. 1 (w przypadku gdy naprawa przyjętego do punktu serwisowego sprzętu jest niemożliwa ze względów technicznych lub gdy właściciel sprzętu uzna, że naprawa sprzętu jest dla niego nieopłacalna), jednakże zgodnie z art. 41 ustawy prowadzący punkt serwisowy może odmówić przyjęcia zużytego sprzętu, który z uwagi na jego zanieczyszczenie stwarza zagrożeniowe dla zdrowia i życia osób przyjmujących. Ustawa zatem sposób nie wyczerpujący określa znamiona przedmiotowe deliktu administracyjnego stypizowanego w art. 91 pkt 27.

Podkreślić należy, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 26 listopada 2003 r., sygn. akt SK 22/02, Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że zasada określoności przepisów karnych nakazuje „ustawodawcy takie wskazanie czynu zabronionego (jego znamion), aby

zarówno dla adresata normy prawnokarnej, jak i organów stosujących prawo i dokonujących „odkodowania” treści regulacji w drodze wykładni normy prawa karnego nie budziło wątpliwości to, czy określone zachowanie in concreto wypełnia te znamiona. Skoro bowiem ustawa wprowadza sankcję w przypadku zachowań zabronionych, nie może pozostawiać jednostki w nieświadomości czy nawet niepewności co do tego, czy pewne zachowanie stanowi czyn zabroniony pod groźbą takiej sankcji” Stanowisko to pozostaje aktualne w odniesieniu do deliktu administracyjnego.

Zgodnie ponadto z § 75 Zasad techniki prawodawczej znamiona czynu zabronionego określa się w sposób wyczerpujący.

Wobec powyższego należy doprecyzować art. 91 pkt 27.

Propozycja poprawki:

w art. 91 w pkt 27 po wyrazach „zużytego sprzętu” dodaje się wyrazy „, pomimo, że zużyty sprzęt nie stwarza zagrożenia, o którym mowa w art. 41 ust. 1”;

5) art. 108 w pkt 31:

Art. 108 pkt 31 zawiera zmianę przepisu o wejściu w życie wyszczególnionych przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r o odpadach (art. 253 pkt 2). Należy z niego usunąć art. 207 pkt 14, przepis ten jest bowiem uchylany art. 7 pkt 6 ustawy z dnia 27 maja 2015 r. o zmianie ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 933), co znajduje odzwierciedlenie w art. 7 pkt 7 tej ustawy.

Propozycja poprawki:

w art. 108 w pkt 31 skreśla się wyrazy „art. 207 pkt 14,”;

6) art. 112, art. 122 ust. 1, art. 136 ust. 1:

W przywołanych powyżej przepisach należy wprowadzić zmiany uwzględniające fakt, przesunięcia na etapie prac legislacyjnych w Sejmie terminu wejścia w życie ustawy na dzień 1 stycznia 2016 r.

W art. 112 w związku z przesunięciem daty wejścia w życie z dnia 1 czerwca 2015 r. na dzień 1 stycznia 2016 r. zbędny jest przepis przejściowy dotyczący minimalnych rocznych poziomów zbierania za 2015 r. – za cały 2015 r. obowiązują poziomy określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2013 r.

poz. 1155, z późn. zm.), która zostanie uchylona dopiero 1 stycznia 2016 r. Ze względu na konieczność usunięcia ust. 1 i 2 w art. 112, dotychczasową treść ust. 3 należy zmodyfikować w związku z brakiem możliwości odesłania do usuwanego ust. 2.

Propozycja poprawki:

art. 112 otrzymuje brzmienie:

„Art. 112. Od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. wprowadzający sprzęt jest obowiązany do osiągnięcia minimalnych rocznych poziomów zbierania zużytego sprzętu, które wynoszą nie mniej niż 40% średniorocznej masy sprzętu wprowadzonego do obrotu, a w przypadku sprzętu należącego do grupy sprzętu nr 5 określonej w załączniku nr 6 do ustawy, z wyjątkiem opraw oświetleniowych do lamp fluorescencyjnych oraz pozostałego sprzętu oświetleniowego do celów rozpraszania lub regulacji światła, nie mniej niż 50% średniorocznej masy sprzętu wprowadzonego do obrotu.”.

W związku z przesunięciem daty wejścia w życie na dzień 1 stycznia 2016 r. w art. 122 w ust. 1 zbędna jest norma przejściowa dotycząca wydawania zaświadczeń za 2014 r.

Propozycja poprawki:

w art. 122 w ust. 1 skreśla się wyrazy „2014 i”.

W art. 136 z uwagi na to, iż opiniowana ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2016 r., zbędny jest przepis przejściowy dotyczący sporządzania i przekazywania zbiorczej informacji przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej za 2014 r.

Propozycja poprawki:

w art. 136 w ust. 1 skreśla się wyrazy „2014 i”.

7) art. 123 ust. 8:

Na mocy przepisu art. 123 ust. 8 rozporządzenie ministra właściwego do spraw środowiska określające, wzór wniosku o wpis do rejestru w odniesieniu do wprowadzającego sprzęt oraz sposób jego przekazywania, obowiązywać będzie do czasu utworzenia rejestru, o którym mowa w art. 49 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Należy podkreślić, że przepis art. 123, ma charakter przepisu czasowego, reguluje on kwestię m.in. wzoru wniosku o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 235 ust. 2 z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, który ma funkcjonować do momentu utworzenia rejestru, o którym mowa w art. 49 wymienionej ustawy o odpadach. Z momentem utworzenia rejestru, wskazanego

w art. 49, normy zawarte w art. 123 wypełnią swoje zadanie i zakończą byt prawny (ekspirują z systemu prawa). Taka sama reguła zasada odnosi się do przepisów rozporządzenia, o którym mowa w ust. 7 art. 123. Skoro ustawodawca nie uchyla przepisów przejściowych art. 123, to nie zachodzi również potrzeba uchylania przepisów wykonawczych do regulacji przejściowych. W związku z powyższym przepis art. 123 ust. 8 należy uznać za zbędny.

Propozycja poprawki:

w art. 123 skreśla się ust. 8.

W przypadku nieprzyjęcia powyższej poprawki, zasadna jest następująca zmiana redakcyjna.

Propozycja poprawki:

w art. 123 w ust. 8 wyrazy „Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 7, obowiązuje” zastępuje się wyrazami „Przepisy wykonawcze wydane na podstawie w ust. 7 obowiązują”.

Mirosław Reszczyński

Legislator